

วัคซีนโรคบาดทะยัก คอตีบ ไอกรน TETANUS, DIPHTHERIA, PERTUSSIS (Tdap) VACCINE

สิ่งที่ควรรทราบ

1 ทำไมต้องฉีดวัคซีน

วัคซีน Tdap (บาดทะยัก, คอตีบ, ไอกรน) สามารถคุ้มครองได้ทั้งสามโรคในวัยรุ่นและผู้ใหญ่

โรคบาดทะยัก, คอตีบ, ไอกรน เป็นโรคที่เกิดจากแบคทีเรียโรคคอตีบและไอกรนเป็นการแพร่เชื้อจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง เชื้อบาดทะยักเข้าสู่ร่างกายทางบาดแผลหรือรอยขีดข่วน

โรคบาดทะยัก (อาการขากรรไกรแข็ง) ทำให้เกิดอาการปวดเกร็งกล้ามเนื้อ มักเป็นทั่วร่างกาย

- สามารถนำไปสู่อาการขากรรไกรแข็ง ทำให้ไม่สามารถอ้าปากหรือกลืนอะไรได้ โรคบาดทะยักสามารถทำให้เสียชีวิตได้ถึง 2 ใน 10 ราย

โรคคอตีบ ทำให้เกิดเนื้อหนา ๆ ปิดอยู่หลังลำคอ

- ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบหายใจ, อัมพาต, หัวใจล้มเหลว และถึงกับเสียชีวิตได้

โรคไอกรน ทำให้เกิดอาการไออย่างรุนแรง อาเจียร และรบกวนการนอนหลับ

- ทำให้น้ำหนักลด, ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้, ชีโคจรเร็วและหมดสติจากการไออย่างรุนแรง, ปวดบวม, และต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเนื่องจากอาการที่ซับซ้อน
ในปี 2004 มีคนเป็นโรคไอกรนมากกว่า 25,000 รายในสหรัฐ เป็นวัยรุ่นมากกว่า 8,000 ราย และเป็นผู้ใหญ่มากกว่า 7,000 ราย มีวัยรุ่นถึง 2 ใน 100 ราย และเป็นผู้ใหญ่ 5 ใน 100 รายที่ต้องเข้ารับการรักษาในตัวโรงพยาบาลเนื่องจากความซับซ้อนของโรค

2 วัคซีนบาดทะยัก, คอตีบ, ไอกรน และวัคซีนที่เกี่ยวข้อง

วัคซีนสำหรับวัยรุ่นและผู้ใหญ่

- **Tdap** ขึ้นทะเบียนในปี 2005 เป็นวัคซีนชนิดแรกสำหรับวัยรุ่นและผู้ใหญ่เพื่อป้องกันทั้งสามโรค
- **Td** (บาดทะยักและคอตีบ) เป็นวัคซีนที่ได้รับการใช้เพื่อกระตุ้นในวัยรุ่นและผู้ใหญ่มาหลายปีแล้ว โดยไม่ได้บรรจุวัคซีนโรคไอกรน

วัคซีนสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 7 ปี

- วัคซีน **DTaP** ฉีดให้เด็กเพื่อป้องกันโรคทั้งสามชนิดนี้ ภูมิคุ้มกันสามารถลดลงได้ตามกาลเวลาและจำเป็นต้องฉีดวัคซีนกระตุ้นเป็นระยะในวัยรุ่นและเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่เพื่อรักษาภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็ง (**DTP** คือวัคซีนรุ่นเก่าของ **DTaP** ซึ่งไม่ได้ใช้ในสหรัฐแล้ว)

- วัคซีน **DT** ประกอบด้วย วัคซีนคอตีบและบาดทะยัก ซึ่งฉีดให้เด็กอายุต่ำกว่า ๗ ปีแต่ไม่ควรฉีดวัคซีนไอกรน

3 ใครควรได้รับการฉีดวัคซีน Tdap และเมื่อไหร่

วัยรุ่นอายุ 11 ถึง 18 ปี ควรได้รับการฉีดวัคซีน Tdap กระตุ้น 1 เข็ม

- **วัยรุ่นซึ่งได้รับการฉีดวัคซีน DTaP หรือ DTP ตอนเด็ก** แต่ยังไม่ได้อัดฉีด Td ควรฉีดวัคซีน Tdap 1 เข็ม
- **วัยรุ่นที่เคยได้รับการฉีด Td กระตุ้นแล้ว** ควรฉีด Tdap ด้วย 1 เข็ม เพื่อป้องกันโรคไอกรน แนะนำให้รออย่างน้อย 5 ปี ระหว่างการฉีด Td และ Tdap แต่ไม่บังคับ
- **วัยรุ่นที่ไม่ได้รับการฉีด DTaP หรือ DTP ตามกำหนด** ตั้งแต่เด็ก ควรฉีดให้ครบโดยใช้วัคซีนร่วมกันระหว่าง Td และ Tdap

ผู้ใหญ่อายุ 19 ถึง 64 ปี ควรฉีดวัคซีน Tdap 1 เข็มแทนวัคซีนบาดทะยัก วัคซีน Td ควรใช้ฉีดกระตุ้นภายหลัง

- **ผู้ใหญ่ที่มีโอกาสใกล้ชิดกับทารกที่มีอายุต่ำกว่า 12 เดือน** ควรต้องฉีด Tdap 1 เข็ม และควรมีระยะห่าง 2 ปี นับจากการฉีดวัคซีน Td แต่ไม่บังคับ
- **เจ้าหน้าที่พยาบาลซึ่งต้องสัมผัสโดยตรงกับคนไขในโรงพยาบาลหรือคลินิก** ควรฉีด Tdap 1 เข็ม หลังจากฉีด Td ครั้งสุดท้าย ๒ ปี แต่ไม่บังคับ

วัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ที่มีแผลจากของมีคมหรือแผลใหม่ ซึ่งต้องได้รับการป้องกันการติดเชื้อบาดทะยัก อาจฉีด Tdap ให้ได้ หากไม่เคยได้รับการฉีด Tdap มาก่อน

ควรฉีด Td มากกว่า ถ้าไม่สามารถหา Tdap ได้ และสำหรับ:

- ใครก็ตามที่เคยได้รับการฉีด Tdap แล้ว
- ผู้ใหญ่อายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป
- เด็กอายุระหว่าง 7 ถึง 9 ปี

ให้ปรึกษาหากจำเป็นต้องฉีดวัคซีนขณะตั้งครรภ์ ควรฉีด Td มากกว่า Tdap คุณแม่คนใหม่ซึ่งยังไม่เคยฉีด Tdap ควรฉีดวัคซีน 1 เข็มทันทีหลังคลอด

4 มีบางคนที่ไม่สมควรฉีดวัคซีน Tdap หรือควรรอก่อน

- ใครก็ตามที่ฉีด DTP, DTaP, DT หรือ Td แล้วมีอาการแพ้อย่างรุนแรงถึงขั้นเป็นอันตรายต่อชีวิต ไม่สมควรฉีด Tdap
- ใครก็ตามที่มีอาการแพ้อย่างรุนแรงต่อส่วนผสมในวัคซีนไม่ควรฉีด Tdap แจ้งให้เจ้าหน้าที่แพทย์ของท่านทราบ และต้องแจ้งให้แพทย์ทราบหากคนที่ได้รับการฉีดวัคซีน แพ้น้ำยาฆ่าเชื้ออย่างรุนแรง เพราะวัคซีน Tdap ไม่ควรฉีด ให้กับคนที่แพ้น้ำยาฆ่าเชื้ออย่างรุนแรง
- คนที่มีอาการโคม่าหรืออาการชักเมื่อฉีดวัคซีน DTP หรือ DTaP ไปแล้วภายใน 7 วัน ไม่ควรฉีด Tdap ยกเว้นเมื่อตรวจพบว่าไม่ได้เกิดจากการแพ้วัคซีน
- ปรึกษาแพทย์ก่อนหากผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน:
  - มีโรคภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือปัญหาเกี่ยวกับระบบประสาท
  - มีอาการปวดบวมอย่างรุนแรงภายหลังรับการฉีดวัคซีน ที่ประกอบด้วยวัคซีนโรคบาดทะยัก คอตีบ หรือไอกรน
  - มีโรค **Guillain Barre' Syndrome (GBS)**

คนที่ป่วยปานกลางหรือป่วยหนักในวันที่จะต้องฉีดยาตามกำหนด ปกติควรรอจนกว่าจะหายก่อนจึงฉีดวัคซีน สำหรับคนป่วยเล็กน้อยหรือมีไข้ต่ำ ๆ ปกติแล้วสามารถฉีดวัคซีนได้

5 อะไรคือความเสี่ยงจากวัคซีน Tdap

วัคซีนก็เหมือนกับยาที่อาจเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาร้ายแรงได้ เช่นปฏิกิริยาแพ้อย่างรุนแรง แต่อย่างไรก็ตามความเสี่ยงที่ทำให้ป่วยหนักหรือถึงแก่ชีวิตมีอัตราอันน้อยมาก ถ้าปฏิกิริยาเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ใหม่บ้าง อาจยังไม่สามารถระบุชี้ชัดลงไปได้จนกว่าจะมีผู้ใช้หลาย ๆ พันหรือเป็นล้านคนก่อน ซึ่งเหมือนกับวัคซีนทั้งหลาย Tdap ก็กำลังได้รับการควบคุมตรวจสอบอย่างใกล้ชิดถึงความผิดปกติหรือปัญหาร้ายแรง

ปัญหาเล็กน้อย

- (สังเกตเห็นได้แต่ไม่กระทบกับการกิจประจำวัน)
- ปวดบริเวณที่ฉีดวัคซีน (วัยรุ่นประมาณ 3 ใน 4 คน และผู้ใหญ่ 2 ใน 3)
  - แดงหรือบวม (ประมาณ 1 ใน 5)
  - ไข้ต่ำ ๆ อย่างน้อย 100.4 องศาฟาเรนไฮด์ (วัยรุ่นประมาณ 1 ใน 25 และผู้ใหญ่ 1 ใน 100 คน)
  - ปวดหัว (วัยรุ่นประมาณ 4 ใน 10 และผู้ใหญ่ 3 ใน 10)
  - อ่อนเพลีย (วัยรุ่นประมาณ 1 ใน 3 และผู้ใหญ่ 1 ใน 4)
  - คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ปวดท้อง (วัยรุ่น 1 ใน 4 และผู้ใหญ่ 1 ใน 10)
  - ปัญหาเล็กน้อยที่เคยได้รับรายงานรวมถึงอาการหนาวสั่น ปวดเมื่อยตัว เมื่อยตามข้อ ผื่น และต่อมน้ำเหลืองบวม

ปัญหาปานกลาง

(รบกวนการกิจประจำวัน แต่ไม่ต้องการถึงขั้นพบแพทย์)

- ปวดบริเวณที่ฉีดวัคซีน (วัยรุ่นประมาณ 1 ใน 20 และผู้ใหญ่ 1 ใน 100)
- แดงหรือบวม (วัยรุ่นประมาณ 1 ใน 16 และผู้ใหญ่ 1 ใน 25)
- ไข้เกินกว่า 102 องศาฟาเรนไฮด์ (วัยรุ่นประมาณ 1 ใน 100 และผู้ใหญ่ประมาณ 1 ใน 250 คน)
- คลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ปวดท้อง (วัยรุ่น 3 ใน 100 และผู้ใหญ่ 1 ใน 100 คน)

- ปวดหัว (1 ใน 300)

ปัญหารุนแรง

(ไม่สามารถประกอบการกิจประจำได้ และต้องพบแพทย์)

- ไม่พบในบรรดาวัคซีน
- การศึกษาทางการแพทย์ในผู้ใหญ่ มีผู้ใหญ่ 2 คน ที่มีปัญหาทางระบบประสาทหลังจากรับการฉีดวัคซีน ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากวัคซีนหรือไม่ก็ได้
- อาการหายไปเองโดยไม่ทำอันตรายอย่างถาวร
- อาการแพ้อย่างรุนแรงอาจเกิดขึ้นได้กับวัคซีนทุกชนิด ประมาณว่าเกิดขึ้นเพียง 1 ในล้าน

คนที่เป็โรคเหล่านี้จะมีอาการป่วยรุนแรงมากกว่าคนที่ได้รับการฉีดวัคซีน Tdap

6 หากมีอาการแพ้อย่างรุนแรงเกิดขึ้น

ควรสังเกตอะไรบ้าง

- อาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น ไข้สูงหรือมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป สัญญาณของการแพ้อย่างรุนแรงรวมถึงการหายใจลำบาก เสียงแหบหรือมีเสียงวี๊ดเวลาหายใจ หอบ ตัวช็อค อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็วหรือเวียนศีรษะ

ท่านควรจะทำอะไร

- โทรหาแพทย์หรือไปพบแพทย์ทันที
- แจ้งให้แพทย์ทราบว่าเกิดอะไรขึ้น บอกวันและเวลาที่เกิดอาการ และวันที่ได้รับการฉีดวัคซีน
- ขอให้แพทย์ พยาบาล หรือกระทรวงสาธารณสุข รายงานอาการแพ้โดยกรอกฟอร์ม (VAERS) Vaccine Adverse Event Reporting System หรือกรอกฟอร์มผ่าน VAERS เว็บไซต์ที่ www.vaers.hhs.gov หรือแจ้งทางโทรศัพท์ที่หมายเลข **1-800-822-7967** VAERS ไม่ได้ให้คำแนะนำด้านการแพทย์

7 โปรแกรมช่วยเหลือชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ

ในกรณีที่ท่านหรือบุตรหลานของท่านมีอาการแพ้วัคซีนอย่างรุนแรง รัฐบาลกลางได้จัดโปรแกรมช่วยจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดจากผลกระทบจากวัคซีน สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ โทรถามได้ที่หมายเลข **1-800-338-2382** หรือเข้าชมได้ที่เว็บไซต์ www.hrsa.gov/vaccinecompensation

8 จะเรียนรู้มากกว่านี้ได้อย่างไร

- ขอเอกสารแผ่นพับเกี่ยวกับวัคซีนหรือคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลได้จากเจ้าหน้าที่แพทย์ผู้ให้วัคซีน
- โทรติดต่อกระทรวงสาธารณสุขของรัฐหรือของท้องถิ่น
- ติดต่อศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค Disease Control and Prevention (CDC):
  - โทร **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)**
  - เข้าชมเว็บไซต์ CDC's National Immunization Program ที่ www.cdc.gov/nip